

การประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

A Curriculum Assessment in Master of Education Program in Educational Administration, Education Faculty Bangkokthonburi University

สมชัย พุทธา*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินการใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาที่มีต่อหลักสูตรศึกษา 2) ศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และ 3) เพื่อทราบความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2556 จำนวน กลุ่มละ 280 คน และคณาจารย์ผู้สอน สาขาการบริหารการศึกษาจำนวน 20 ท่าน เครื่องมือเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามประยุกต์ตามมาตรฐานค่าของไลเกอร์ท 2 ชุด และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่สถิติพื้นฐาน ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระแก่กัน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ในภาพรวม ของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาพบว่า สูงที่สุดได้แก่ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ต่ำสุดได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชามีความแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะของคณาจารย์สาขาการบริหารการศึกษาได้แก่ ควรจัดหลักสูตรบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับ ปรัชญา อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของมหาวิทยาลัยฯ โดยบูรณาการเข้ากับ มาตรฐานของสภาวิชาชีพผู้บริหารของสำนักมาตรฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ควรสร้างวัฒนธรรม จัดบรรยากาศ สร้างกิจกรรม และพัฒนาองค์การของ

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

นักศึกษาบัณฑิตศึกษาให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเสริมหลักสูตรการบริหารการศึกษาที่สร้างความผูกพันกับมหาวิทยาลัยฯ และปฏิสัมพันธ์กับคณาจารย์ ควรจัดให้มีห้องกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ห้องปฏิบัติการให้คำปรึกษางานวิจัยแก่นักศึกษา ควรจัดสัดส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาตามความเหมาะสม ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานศึกษาและหรือหน่วยงานทางการศึกษา มีการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพการบริหารการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

คำสำคัญ: การประเมิน หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

Abstract

The purposes of this research were to study
1). Assessed the Educational Administration Curriculum Program of master of education degree, Education Faculty, Bangkokthonburi University, by the graduated Educational Administration Curriculum Program and their employers 'opinion, 2) compared the opinion between graduated Master of Education students and their Employers 'opinion in Educational Administration Curriculum Program of Master in Education Education Faculty, Bangkokthonburi University, and 3) informed the comment and advisement from the graduated Master of Education students and their Employers 'opinion in Educational Administration Curriculum Program of Master in Education Education Faculty, Bangkokthonburi University. The samples were the 280 graduated Master of Education students and also 280 of their Employers . The 2 forms of questionnaires, and semi - structured interviewing questions were used for collecting data, and then used the frequency, percentage, mean, standard deviation, t - test, and content analysis for data analysis

The results found that ;

1. The graduated Master of Education students and their Employers 'opinion through Master in Educational Administration Curriculum Program of Education Faculty, Bangkokthonburi University found that the moral and ethics were the most and highest level, secondly were the cognitive domain and intellectual skills closely up as high level, by the way, the last was moderate as analytical numbered, communication, information technology using skills.

2. The comparison between graduated Master of Education students and their Employers 'opinion in Educational Administration Curriculum Program of Master in Education Faculty, Bangkokthonburi University got no difference in how to assume in research.

3. The comment and advisement from the program lecturers 'opinion found that the curriculum should have the consensus of university philosophy, identity, uniqueness, vision, goal, and mission with integrating to professional standard of Educational Council. It should have cultural, climate, environment, and healthy of administrator studentship organization, and also fulfill learning by doing themselves as relationship between students and faculty interaction. There should have the room for students' activities, counseling and advising to their research, and set appropriated number rational advisors, practicum in trip observation, internship course in schools or educational service office, as partial of credit grad.

Keywords: Assessment, Master in Educational Administration Curriculum Program

บทนำ

การเสริมสร้างบทบาทของทุกภาคส่วนให้สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ พัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนา สร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้พร้อมรองรับกับความเปลี่ยนแปลง เสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการผลักดันให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่เข้าร่วมพัฒนาชุมชนให้มากขึ้น สนับสนุนให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมที่ดี และพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จึงต้องสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรและศึกษาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาสามารถบริหารจัดการจัดการองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถาบันต่างๆ จึงต้องสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการและข้าราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพิ่มประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่าง เท่าเทียมและสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร ควบคุมไปกบปลุกจิตสำนึก ค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่ม จึงจะสอดคล้องกับการบริหารจัดการตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 สู่การปฏิบัติ ในด้านการเสริมสร้างบทบาทของทุกภาคส่วนให้สามารถขับเคลื่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ พัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการพัฒนา สร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้พร้อมรองรับกับความเปลี่ยนแปลง เสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการผลักดันให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่

เข้าร่วมพัฒนาชุมชนให้มากขึ้นดังกล่าว นอกจากนี้ตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะ และประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ตามมติในการประชุมครั้งที่ 5/2556 วันที่ 16 พฤษภาคม 2556 จึงมีมติให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษาตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2549 ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง มาตรฐานความรู้ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ สาระความรู้ สมรรถนะ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ ลงวันที่ 3 เมษายน 2549 ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง มาตรฐานความรู้ มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ สาระความรู้ สมรรถนะ และมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 30 มีนาคม 2553 คณะกรรมการคุรุสภาจึงออกประกาศคณะกรรมการคุรุสภา กำหนดสาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ในส่วนที่เป็นสาระความรู้ สมรรถนะผลผลิตของมหาบัณฑิตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษามีสาระความรู้ ได้แก่ 1) จิตวิญญาณ อุทิศตนของผู้บริหาร 2) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาหรือการศึกษา 3) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ส่วนศึกษานิเทศก์มีสาระความรู้และสมรรถนะประกอบด้วย 1) สภาพงาน คุณลักษณะ และมาตรฐานวิชาชีพศึกษานิเทศก์ 2) ทักษะในการแสวงหาความรู้ในบริบทของการเปลี่ยนแปลง 3) การจัดการความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา 4) กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ในส่วนที่

เป็นสมรรถนะได้แก่ 1) สร้างครีธาผู้รับการนิเทศเพื่อให้ตระหนักและมองเห็นประโยชน์ของการนิเทศ 2) สร้างความก้าวหน้าและพัฒนานวิชาชีพออย่างต่อเนื่อง

จากรายงานการดำเนินงานของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (มคอ.7) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครของปีการศึกษา 2556 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2557 พบว่า จากมหาบัณฑิตผู้จบการศึกษาจำนวน 2,745 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ตอบแบบสอบถามกลับมา 280 ฉบับ จากแบบสอบถาม 500 ฉบับ ร้อยละ 80 ได้งานทำตรงสาขา อีกร้อยละ 10 ทำงานไม่ตรงสาขามีผู้ศึกษาต่อระดับปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 10 นอกจากนี้ยังพบของมหาบัณฑิต ที่จบการศึกษาในเรื่อง ภาษาอังกฤษ การสื่อสารระหว่างผู้ร่วมงาน และขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดองค์ความรู้ในด้านการฝึกงานจริงในการบริหารสถานศึกษา ขาดสถานศึกษาตัวอย่างที่มีคุณภาพเพื่อการศึกษาดูงาน การสัมมนาทางการบริหารการศึกษาไม่สามารถตอบสนองหลักสูตร นอกจากนี้ จากปัญหาดังกล่าว ถ้าหากไม่ได้รับการแก้ไขโดยการปรับปรุงหลักสูตรจะทำให้นักศึกษาไม่บรรลุสตรณะและสาระความรู้ตามประกาศของคุรุสภาดังกล่าวข้างต้น และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 - 2559 ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาวะด้านการบริหารจัดการการพัฒนาประเทศ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นควรดำเนินการวิจัยเรื่อง “การประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครตามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และ ผู้บังคับบัญชา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาที่มีต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง

พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

3. เพื่อทราบความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. แบบของการวิจัยเชิงพรรณนา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative and Qualitative Research)
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จำนวน 80คน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา จำนวนฝ่ายละ 2,745 รวมทั้งสิ้น 5,570 คน
3. การวิจัยนี้หน่วยวิเคราะห์เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้จากการเลือกและสุ่มตัวอย่างดังนี้
  - 3.1 คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาเลือกแบบเจาะจง (Purposive selecting) จากผู้ทำการสอน มากกว่า 2 ปีการศึกษา จำนวน 20 คน
  - 3.2 ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยตารางของ ยามาเน่ (Yamane) สุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในวันพระราชทานปริญญาบัตรแบบบังเอิญ จำนวนฝ่ายละ 500 คน ได้ข้อมูลคืนกลับมาฝ่ายละ 280 ชุด รวมทั้งสิ้น 560 ชุด
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มี 3 ชุด ได้แก่
  - 4.1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์อาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย
  - 4.2.แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า ใช้มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
  - 4.3 แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า ใช้สำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 5.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผู้วิจัยสัมภาษณ์อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา 20 คน
  - 5.2 แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า ใช้สำหรับ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาจำนวน 280 คน ผู้วิจัยเก็บโดยตรง ในวันซ้อมรับปริญญา

5.3 แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า ใช้สำหรับผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาจำนวน 280 คน ผู้วิจัยได้ จากโดยตรงกับผู้สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิตในวันซ่อม รับปริญญา

6. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาพบว่า สูงที่สุดได้แก่ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ต่ำสุดได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิต พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะของคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาได้แก่ ควรจัดหลักสูตรบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับ ปรัชญา อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของมหาวิทยาลัยฯ โดยบูรณาการเข้ากับ มาตรฐานของสภาวิชาชีพผู้บริหารของสำนักมาตรฐาน ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ควรสร้างวัฒนธรรม จัดบรรยากาศ สร้างกิจกรรม และพัฒนาองค์การของ นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษาให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเสริมหลักสูตรการบริหารการศึกษา ที่สร้างความผูกพัน กับมหาวิทยาลัยฯ และปฏิสัมพันธ์กับคณาจารย์ ควรจัดให้มีห้องกิจกรรมนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ห้องปฏิบัติการ ให้คำปรึกษางานวิจัยแก่นักศึกษา ควรจัดสัดส่วน อาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาตามความเหมาะสม ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานศึกษาและหรือหน่วยงานทางการ

ศึกษา มีการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพการบริหารการศึกษาที่เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครของผู้สำเร็จการศึกษาในภาพรวม ที่พบว่า ด้านที่สูงที่สุดได้แก่ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครของผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิตที่พบว่า สูงที่สุดได้แก่ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นกันทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่เป็นครู และผู้บังคับบัญชา มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันดูได้จากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่วิเคราะห์ได้ว่าข้อมูลที่ได้มาค่อนข้างกระจุกตัว นอกจากนี้จากการที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบการศึกษาส่วนใหญ่เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียน เมื่อมาเรียนหลักสูตรการบริหารการศึกษา จึงทำให้เขาเหล่านั้นให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรมสูงกว่าด้านอื่นเนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติการบริหารโดยตรง เพียงแต่เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารตามที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ หลักสูตรบริหารการศึกษาก็มีส่วนทำให้ผู้บริหารต้องมีความคุณธรรม จริยธรรมเช่นกัน เป็นไปตามหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษา ระดับศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ที่ให้ความสำคัญคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งคาดหวังให้นักศึกษาต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคม และองค์การทางการศึกษารับเป็นสุข และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม นอกจากนี้ การบริหารการศึกษาต้องเป็นแรงขับเคลื่อนที่มีพลัง เพื่อจัดการศึกษา ให้ไปสู่เป้าหมายได้ ผู้บริหารต้องมีความเป็นยุติธรรม และเป็นธรรม มีน้ำใจ เอื้ออาทร มีความเป็นแบบอย่างอย่างดียิ่ง ผู้สอนที่สอนในแต่ละวิชาต้องพยายามสอดแทรก หลักการ ข้อคิด

ข้อสังเกต ตัวอย่างและหรือประสบการณ์ทางด้านคุณธรรม และจริยธรรม อยู่สม่ำเสมอ เพื่อให้ให้นักศึกษาสามารถพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับวิทยาการอื่นๆ ที่ศึกษา รวมทั้งอาจารย์ต้องมีคุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างน้อย 5 ข้อตามที่ระบุไว้ ได้แก่ (1) คำนึงถึงความรู้สึก ของผู้อื่นในการจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมที่มีความซับซ้อนในวิชาชีพการบริหารการศึกษา (2) วินิจฉัย ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม ด้วยความยุติธรรมและคำนึง ถึงค่านิยมดั้งเดิม โดยอาศัยหลักการ เหตุผล และใช้หลัก ฐานเป็นสำคัญ (3) ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมอย่างไรต่อความรู้สึกของผู้ที่ได้รับผลกระทบ (4) ริเริ่มยกประเด็นปัญหาทางจรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อ ทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม (5) สนับสนุนให้ บุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้องใช้การวินิจฉัยที่เหมาะสมในการดำเนินการกับข้อขัดแย้งที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น และ (6) ใช้ภาวะผู้นำส่งเสริมให้บุคลากรและ ผู้เกี่ยวข้องได้ประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรม อย่างเหมาะสม กับสภาพแวดล้อมของการทำงานและชุมชน นอกจากนี้หลักสูตรยังกำหนด กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยการ พัฒนากระบวนการสอนด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้กรณีศึกษา และใช้ภูมิปัญญา เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสอน พัฒนาและสร้างวัฒนธรรมองค์การ ที่มีค่านิยมเกี่ยวกับ คุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้บริหารการศึกษา เช่น ค่านิยมเกี่ยวกับความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้ร่วมงานและ ศิษย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่ประโยชน์เป็นใหญ่ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม การร่วมกันสืบเสาะค้นหา ต้นแบบนักรับบริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น และ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอน ทุกคนสอนสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอน ทุกรายวิชา รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนักศึกษาผู้ประพฤติดีในการศึกษา มีความอดทน ใจกว้าง เสียสละ และการมีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ยังกำหนดกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ปรับปรุงรูปแบบการประเมิน

จากความรับผิดชอบตามบาทของแต่คนแต่ละกิจกรรม ความมีเหตุมีผล ความตรงต่อเวลาที่นัดหมาย ความสนใจ ใฝ่รู้ การส่งงานตามกำหนดระยะเวลา และการร่วมกิจกรรม ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการ เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและเสริมหลักสูตร และประเมินจาก ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และความมีจิต สาธารณะ ทั้งนี้มีงานมีงานวิจัยสนับสนุนได้แก่ การศึกษา ความพึงพอใจของนายจ้างหรือผู้บริหารของโรงแรมต่อ ผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิจัยโดยอัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ โดยสุ่มตัวอย่างนายจ้างหรือผู้บริหาร ของโรงแรมได้ 87 คน พบว่า ระดับความพึงพอใจของ นายจ้างหรือผู้บริหารของโรงแรมต่อผู้สำเร็จการศึกษา ทั้ง 4 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้สำเร็จ การศึกษา และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อ การทำงาน ส่วนด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐฤดี สิทธิพิสัยสมบุรณ์ และประชุมพร รังษิวงศ์ได้ทำการวิจัยประเมินการใช้ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการโรงแรม คณะ ศิลปศาสตร์ (ฉบับพ.ศ. 2539) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม งคลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท คือ หลักสูตร โดยภาพรวม ด้านเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์รายวิชา และด้าน การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนด้าน บัณฑิตนำเข้า คือ ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการจัดการศึกษา และ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านกระบวนการ คือ กระบวนการเรียนการสอน และการประเมิน การเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านผลผลิต คือ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้ความสามารถ ทางวิชาการตามลักษณะงาน ด้านความรู้ความสามารถ พื้นฐานที่ส่งผลต่องาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม ในวิชาชีพ มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่งานวิจัย ในต่างประเทศที่พบว่าแตกต่างออกไป ได้แก่ งานวิจัย

ของพอร์เตอร์ (Porter) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพในการเป็นผู้บริหารและการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อประเมินว่าเนื้อหาวิชาในหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ว่าจะมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาหรือไม่อย่างไร จากการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและบัณฑิตจำนวน 213 คนพบว่า หลักสูตรสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับตำแหน่งบริหาร และได้เสนอว่า การฝึกงาน (internship) น่าจะช่วยสร้างเสริมประสบการณ์เรียนรู้แก่นักศึกษาได้ดีและเสริมสร้างศักยภาพการเป็นผู้บริหารแก่นักศึกษาได้ดีกว่าเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียว

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาบัณฑิตพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้จบการศึกษาซึ่งส่วนใหญ่เป็นครู อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้บังคับบัญชาซึ่งก็ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนย่อมมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษาอยู่แล้ว จึงย่อมมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อผู้จบการศึกษาไปปฏิบัติหน้าที่แบบมีส่วนร่วมในการบริหารที่สถานศึกษาตามที่หลักสูตรบริหารการศึกษาคาดหวังด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นคุณสมบัติต่าง ๆ ของผู้บริหาร และผู้นำระดับสูงขององค์กรด้วยมี 4 ข้อ ได้แก่ (1) สามารถบริหารจัดการและประเมินตนเองได้ในการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนทางการบริหารการศึกษา (2) สามารถวางแผนและปรับปรุงตนเองเพื่อดำเนินการทางการบริหารการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3) แสดงความรับผิดชอบต่อการทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วมและร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ เมื่อต้องเผชิญกับข้อโต้แย้งหรือปัญหาที่มีความวิกฤตทางการบริหารการศึกษา และ (4) แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำอย่างเหมาะสม สร้างมนุษยสัมพันธ์ ภายในองค์กรและผู้เกี่ยวข้องทุกระดับเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติ

งานการบริหารการศึกษา จากเหตุผลดังกล่าวมีงานวิจัยสนับสนุนใกล้เคียงหลักสูตรบริหารการศึกษาดังกล่าวจากการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างหรือผู้บริหารของโรงเรียนต่อผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิจัยโดย อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์ โดยสุ่มตัวอย่างนายจ้างหรือผู้บริหารของโรงเรียนได้ 87 คน พบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างหรือผู้บริหารของโรงเรียนต่อผู้สำเร็จการศึกษา ทั้ง 4 ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษา และด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ส่วนด้านความรู้ความสามารถทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของอรรถกฤติ สันทิพย์สมบูรณ์และประชุมพร รังษิงค์ได้ทำการวิจัยประเมินการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ (ฉบับพ.ศ. 2539) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผลการวิจัยทดสอบสมมติฐานพบว่า ความคิดเห็นด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษากับผู้บังคับบัญชาในภาพรวมไม่แตกต่างกันที่นัยสำคัญ 0.05 ส่วนความคิดเห็นในคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่องาน และในด้านคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพในทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษากับผู้บังคับบัญชาแตกต่างกันที่นัยสำคัญ 0.05 แต่งานวิจัยในต่างประเทศที่พบว่าแตกต่างออกไปได้แก่งานวิจัยของคราเวน (Craven) ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาเอกและระดับปริญญาโทต่อหลักสูตรการศึกษามี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าลักษณะ เป้าหมาย กระบวนการศึกษาและผลการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจและการบรรลุเป้าหมายของนักศึกษาหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะ เป้าหมาย กระบวนการศึกษาและผลการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาเอกและระดับปริญญาโท ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจ

และการบรรลุเป้าหมายของนักศึกษา สิ่งที่นักศึกษาให้ความสำคัญ คือ การปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์ ความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษา คุณภาพของการเรียนการสอน ความยืดหยุ่นของหลักสูตร การเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบวัดคุณสมบัติ การทำงานวิจัย และการสนับสนุนในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

3. ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ของคณาจารย์สาขาการบริหารการศึกษาที่พบว่า ควรจัดหลักสูตรบริหารการศึกษาให้สอดคล้องกับ ปรัชญา อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของมหาวิทยาลัย ฯ โดยบูรณาการเข้ากับมาตรฐานของสภาวิชาชีพผู้บริหารของสำนักมาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษา ควรสร้างวัฒนธรรม จัดบรรยากาศสร้างกิจกรรม และพัฒนาองค์การของนักศึกษาบัณฑิตศึกษาให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเสริมหลักสูตรการบริหารการศึกษา ที่สร้างความผูกพันกับมหาวิทยาลัยฯ และปฏิสัมพันธ์กับคณาจารย์ ควรจัดให้มีห้องกิจกรรม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ห้องปฏิบัติการให้คำปรึกษาทางวิจัยแก่นักศึกษา ควรจัดสัดส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาตามความเหมาะสม ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานในสถานศึกษาและหรือหน่วยงานทางการศึกษา มีการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพการบริหารการศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ว่าการประเมินผลหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร การประเมินผลมีหลายรูปแบบ ซึ่งในงานวิจัยนี้จะกล่าวถึงแต่การประเมินผลหลักสูตรตามแบบจำลองชิป (CIPP Model) รูปแบบการประเมินด้วยวิธีนี้เป็นผลของการประเมินหลักสูตรของคณะกรรมการสมาคมเกียรตินิยมทางการศึกษา (The Phi Delta National Study Kappa Committee on Evaluation) ที่ทำการประเมินโครงการจัดการศึกษาโดยการนำของแดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam) ซึ่งบางครั้งรูปแบบการประเมินเรียกตามชื่อ

ของสตัฟเฟิลบีมว่า Stufflebeam Model และบางครั้งเรียกว่า ชิปปี้โมเดล (CIPP Model) ซึ่งเป็นคำย่อของสิ่งที่จะประเมินได้แก่ (1) การประเมินบริบท (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และความต้องการที่จะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน นโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการนั้นๆ มีวิธีประเมิน 2 วิธี คือ 1) วิธีคาดว่าจะเป็น (Contingency Mode) หมายถึง การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกหลักสูตร เพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนาส่งเสริมโครงการ หรือหลักสูตรให้ดีขึ้นโดยการสำรวจปัญหาภายในขอบเขตอย่างกว้างขวาง เช่น การประเมินเอกสาร ได้แก่ ปรัชญา นโยบาย และแนวโน้มของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ค่านิยมของชุมชน สถิติประชากร อาคารสถานที่ เป็นต้น ซึ่งการสำรวจปัญหาเหล่านี้ทำให้สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคตและสามารถใช้ในการวางแผนต่อไป 2) วิธีสอดคล้อง (Congruence Mode) เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติงานจริง (Actual) กับวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมภายในของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย การประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาและเกณฑ์การวัดและประเมินผล การประเมินแบบนี้ทำให้ทราบว่า วัตถุประสงค์ใดบ้างที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ (2) การประเมินปัจจัยป้อนเข้า (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อทราบข้อมูลต่างๆ และนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผล การประเมินปัจจัยป้อนเข้าสามารถหการประเมินได้หลายอย่าง ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสิ่งนำสู่ระบบการศึกษา คือ ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการจัดการศึกษา ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา เช่น ตำรา วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคาร สถานที่ เป็นต้น ซึ่งการประเมินปัจจัยป้อนเข้า จะช่วยให้ได้ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจว่า ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ ควรปรับปรุงส่วนใดบ้าง (3) การ

ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบริหาร การบริการหลักสูตร ด้านบริหาร การบริการ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การประเมินกระบวนการนี้ช่วยให้ทราบถึงระดับประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้ได้ดีหรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มีความบกพร่องประการใด และจะปรับปรุงแก้ไขได้อย่างไร และ (4.) การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินที่เกิดจากการใช้หลักสูตรหรือคุณภาพของผู้เข้ารับการอบรม ที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม การประเมินด้านผลผลิตนี้ ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ตัวป้อน และกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้เพราะการประเมินผลผลิตจะช่วยให้ทราบถึงคุณภาพของผลผลิต หรือประสิทธิภาพของหลักสูตร และการเรียนการสอน ทั้งนี้มีงานวิจัยสนับสนุนหลายท่าน ได้แก่ อิศเรศ พิพัฒน์มิ่งคลพร และคณะ ทำวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา และเพื่อได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา พ.ศ. 2547 การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบ CIPP Model ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินด้านสภาวะแวดล้อม ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งประกอบด้วยแผนการดำเนินงาน ของภาควิชา/สาขาวิชา และจุดแข็งและจุดอ่อนพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ทั้งในภาพรวมและรายด้านซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหา คุณสมบัตินักเรียนและการสอบคัดเลือก คุณสมบัตินักเรียน/อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และงบประมาณในการผลิตบัณฑิต พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนผลการประเมินด้านกระบวนการ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน การให้บริการสนับสนุน และการบริหารหลักสูตร

พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การประเมินหลักสูตรทั้งระบบที่สนับสนุนใกล้เคียงกันคืองานวิจัยของ แลงก์ (Lang) ได้ทำการวิจัยเรื่องหลักสูตรระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัย Wichita State University) มีเป้าหมายเพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรในการพัฒนาผู้นำทางการศึกษา โดยมีวิธีการวิจัยคือการศึกษาค้นคว้า การสัมภาษณ์อาจารย์ บุคลากรและบัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว จากการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรมีการสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในปัจจุบัน 2) การศึกษาดูงาน (field study) เป็นประโยชน์แก่นักศึกษามาก 3) การมีระบบเพื่อนร่วมรุ่นคอยดูแล เป็นปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จของนักศึกษา 4) อาจารย์ไม่เป็นเพียงอาจารย์ แต่เป็นการเรียนรู้ร่วมกัน 5) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยต่างเห็นพ้องต้องกันว่า หลักสูตรเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้นำทางการศึกษา (Expert School leaders) นอกจากนี้ยังได้ข้อสรุปเพิ่มเติมว่า หลักสูตรเตรียมผู้นำทางการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้แบบ cognitive เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จ และได้เสนอว่า 1) ควรหานักศึกษาที่มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น 2) การเพิ่มจำนวนบุคลากรทางการศึกษาให้กับหลักสูตร 3) การทำวิจัย และ 4) เพิ่มการสนับสนุนช่วยเหลือจากสถาบันทางการศึกษา เช่นเดียวกับงานวิจัยของณัฐฤดี สันทิพย์สมบุญรัตน์ และประชุมพร รังษิวงศ์ ได้ทำการวิจัยประเมินการใช้หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ (ฉบับพ.ศ. 2539) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท คือ หลักสูตรโดยภาพรวม ด้านเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์รายวิชา และด้านการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมระดับมาก ส่วนด้านปัจจัยนำเข้า คือ ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการจัดการศึกษา และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านกระบวนการ คือ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินการเรียนรู้ มีความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านผลผลิต คือ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงาน ด้านความรู้ความสามารถ

พื้นฐานที่ส่งผลต่องาน และด้านคุณธรรม จริยธรรม ในวิชาชีพ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ควรมีการพัฒนาหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ควรปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาโดยบูรณาการเข้ากับมาตรฐาน ของสภาวิชาชีพผู้บริหารของสำนักมาตรฐานผู้ประกอบ วิชาชีพทางการศึกษา

3. ควรเน้นกิจกรรมการเรียนการสอนของ คณาจารย์ที่ให้ความสำคัญกับผลการเรียนรู้ แสดงถึง ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การมีส่วนร่วม และ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างเต็มที่ เมื่อต้องเผชิญกับข้อโต้แย้ง หรือปัญหาที่มีความวิกฤตทางการบริหารการศึกษา สามารถ วางแผนดำเนินการโครงการสำคัญทางวิชาการ และโครงการ ทัวไปอย่างมีวิสัยทัศน์ได้ด้วยตนเอง สามารถวิเคราะห์ประเด็น ปัญหาที่ซับซ้อนทางการบริหารการศึกษาโดยใช้วิสัยทัศน์ที่ ไปหรือเฉพาะทางได้อย่างเหมาะสม ตระหนักถึงผลกระทบ ของบทบัญญัติและระเบียบข้อบังคับทั้งในระดับนานาชาติ และระดับชาติ ที่จะมิต่อสภาพและปัจจัยการดำเนินงาน ทางการบริหารการศึกษาทั้งในห้วงเวลาปัจจุบันและอนาคต

มีความเข้าใจวิสัยทัศน์ใหม่ และการประยุกต์ใช้วิสัยทัศน์นั้นๆ ในการศึกษา ค้นคว้า โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะมี ต่อองค์ความรู้ทางการบริการการศึกษา วินิจฉัยปัญหาทาง คุณธรรม จริยธรรม ด้วยความยุติธรรมและคำนึงถึงค่านิยม อันดีงาม โดยอาศัยหลักการ เหตุผล และใช้หลักฐานเป็น สำคัญ ส่วนของผู้บังคับบัญชาบัณฑิตได้แก่วินิจฉัยปัญหา ทางคุณธรรม จริยธรรม ด้วยความยุติธรรมและคำนึงถึงค่านิยมอันดีงาม โดยอาศัยหลักการ เหตุผล และใช้หลักฐาน เป็นสำคัญ สามารถสื่อสาระทางการบริหารการศึกษาได้อย่าง เป็นระบบ มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับโอกาสและ สถานะของผู้รับสาร ให้มากขึ้น

4. ควรสร้างวัฒนธรรม จัดบรรยากาศ สร้าง กิจกรรม และพัฒนาองค์การของนักศึกษาบัณฑิตศึกษา ให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเสริมหลักสูตรการบริหารการศึกษา ที่สร้างความผูกพันกับมหาวิทยาลัยฯ และ ปฏิสัมพันธ์กับคณาจารย์

5. ควรจัดให้มีห้องกิจกรรมนักศึกษาาระดับบัณฑิต ศึกษา ห้องปฏิบัติการให้คำปรึกษางานวิจัยแก่นักศึกษา และจัดสัดส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาแก่นักศึกษาตามความ เหมาะสม

6. การเก็บข้อมูลโดยใช้วันพระราชทานปริญญา ทั้งผู้จบการศึกษาและผู้บังคับบัญชา ควรเปลี่ยนเป็นวันอื่น ที่เหมาะสมกว่า

บรรณานุกรม

- ณัฐฤดี สิทธิพิสัยสมบุญ และประทุมพร รังษีวงศ์. (2552). **การประเมินผลหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร.**
- มาเรียม นิลพันธุ์ และคณะ. (2554). **การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.** (งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2554).
- ราชกิจจานุเบกษา, ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา. เล่มที่ 130 ตอนพิเศษ 156 ง ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556.
- เล่มหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554) มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สรุปลงสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555- 2559
- อิศเรศ พิพัฒน์มงคลพร, และคณะ. (2556). **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.** รายงานการวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร (งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2556).
- อัญชลี ดุสิตสุทธิรัตน์. (2551). **การศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างหรือผู้บริหารของโรงแรมต่อผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร.** เอกสารผลงานวิจัยในงาน Sustainability Tourism Trend in Thailand ครั้งที่ 1. 2552.
- Annette Elizabeth Craven, **"Assessing the Satisfaction of Masters and Doctoral Students with Their Program in A College of Education,"** Ph.D. Dissertation (University of Denver, Colorado, 2000).
- Ranelle J., Lang. **"An Educational Administration Doctoral Program Evaluation : A View Through Multiple Lenses,"** (Ed.D. Wichita State University, 2002).